

Alevler Arasında • David Almond

Türkçesi: Mine Kazmaoğlu • Genç Kitaplar • Roman • 244 sayfa • Önerilen sınıflar: 7, 8, Lise
HAKLAR • DUYGULAR • İLETİŞİM • SOSYAL İLİŞKİLER • PSİKOLOJİ
okul yaşamı • aile • savaş • şiddet • arkadaşlık • başkaldırmak • hastalık • ceza • dayanışma • otorite • psikoloji

2010 Hans Christian Andersen Ödülü'ne değer görülen, epik romanlarıyla ülkemizde de çok sevilen **David Almond**, bu kez savaşın yıkıcı etkilerinin izlerini sürüyor. Ödüllerle taçlanan bu kitabında, 2. Dünya Savaşı sonrasında toplumsal kaygıları, travmayı ve yarınlara duyulan güvensizliği, savaşın hiçe saydığı sıradan insanların gözünden yansıtıyor. Savaşın karanlık gölgesinde filizlenen ilköğrenlik umutlarını şiirsel bir dille aktaran roman, otorite ve baskıya başkaldırma gibi önemli konuları tartışırken, yakın tarihe tanıklık ediyor.

İngiltere’de, Newcastle yakınında, küçük bir kıyı kasabasında ailesiyle yaşayan Bobby, yeni okulundaki sert kurallara alışmakta zorlanırken, babasının bir türlü teşhis konamayan hastalığından endişe duyar. ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki soğuk savaşın tırmadığı yıllardır ve dünya gerginlik içindedir. Bobby, bir gün pazaryerinde yanaklarına şişler sokan ve alev püskürten bir adamın ürkütücü gösterisini izler. Bu tuhaf adam, Bobby için yepyeni duyguların ve farkındalıkların anahtarı olacaktır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Roman başlarken Bobby’nin ailesi okura nasıl bir ilk izlenim veriyor? İlk bölümde aile bireylerinin kişilik özelliklerine ilişkin neler düşünüyorsunuz?
- 2- Joseph nasıl bir karakter? Bobby ile kişiliklerini karşılaştırdığınızda sizce yakın arkadaş olmalarını neler belirliyor?
- 3- Savaş oyunları oynayarak büyümek çocukların gelişimini nasıl etkiler; kişiliğinde ne tür izler bırakır? Joseph’in bu kalıcı izlere sahip olduğu söylenebilir mi? Savaş olgusu, kasabalıların yaşamını ve psikolojisini nasıl belirliyor?
- 4- Kömürün Bobby ve çevresindekilerin yaşamında en doğal ve sıradan unsur olduğunu yazar hangi ayrıntılarla, nasıl anlatmış?
- 5- Ailsa karakteri için neler söylenebilir? Bobby ile arkadaşlığının niteliği ne? Ailsa karakterinin günümüzde bir karşılığı var mı?
- 6- Bobby’nin babası, gaz bombası tehlikesi nedeniyle savaş sırasında maskenin herkeste bulunduğunu söylüyor. Maske konusu bugünün dünyasında nasıl yer alıyor? Maske gelecekte de yaşamın bir parçası olabilir mi? Görüşünüzü nedenleriyle birlikte açıklayın.
- 7- Bay Todd’un öğrencilere yaklaşımını analiz edin. Çocuklara böyle davranan birinin ailesiyle ya da diğer yetişkinlerle ilişkisi nasıl olabilir? Ebeveynleri, neden baskı gören çocuklarının hakkını savunmuyor, hatta baskıyı sürdürüyor?
- 8- Okul yönetiminin okuldaki kötülüğü değil, kötülüğü ortaya çıkarıcı hedef almasının nedeni nasıl açıklanabilir? Bugün toplumda tanık olduğunuz benzer yaklaşımlar neler?
- 9- Bobby’nin babasının başkaldırma konusundaki görüşlerini yorumlayın. İngiltere’nin küçük bir kasabasındaki yoksul ve güçsüz birinin görüşleri, çevresinden dışlanma riski dışında nasıl bir değer taşır?
- 10- Bobby’nin Dainiel ile dayanışmasını sağlayan ne? Bobby neden okulda birden mücadeleci kesiliyor? Yazarın verdiği ipuçlarından, romanın başından beri Bobby’nin bu savaşçı ruhu taşıdığı söylenebilir mi?
- 11- McNulty’nin şiş, ateş ve zincirlerle yaptığı gösterilerin sembolik anlamı ne olabilir? Hikâyenin onun kasaba meydanındaki gösterisiyle başlayıp ölümüyle bitmesi size neler düşündürüyor?

12- Son sayfalarda yazar, yaşanan her şeyin çok eskilerde kaldığını söylüyor; sizce de öyle mi? İngiltere taşrasında küçük bir sahilde yaşananlar ve uyandırdığı duygular günümüz dünyasında bütünüyle geride kaldı mı?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Sergi:** Romanın geçtiği 1962 yılında dünyanın dört bir yanında siyaset, ekonomi, teknoloji, bilim, sanat, spor alanlarında gerçekleşenleri ve Türkiye’deki manzarayı araştırın. İnternette bulduğunuz görsellerle birlikte büyük ve çok anlatımlı panolarla bir galeri oluşturarak sergileyin. 1962 yılının panoramasını çıkarın.
- **Tartışma:** Savaş deneyiminden geçmiş babası, Bobby’nin, “Şanslı ve özgür olabileceği bir dünyada” farklı yaşayacağını söylerken ne kadar haklı? Dünya üzerinde savaşın olmadığı dönem var mı? Neden barış ve huzur yerine savaş ve kaos hakim oluyor? Herkes savaşa karşı olduğu halde neden önü alınamıyor? Savaşın ekonomik, sosyolojik ve siyasi boyutlarını sınıfta irdelleyin. Bu konudaki farklı görüşleri tartışın.
- **Canlandırma:** Sınıfta “şiddet”i mahkemeye verin ve kurgulayacağınız bir duruşmada yargılayın. Savcısı, hakimi, avukatları, jürisi, tanıklarıyla öğrencilerden bir mahkeme heyeti kurun. Sanık konumundaki “şiddet” bir öğrencinin temsil ettiği bu mahkemeye neden olduğu olaylar, acı ve mağduriyet örnekleri üzerinden kavramı yargılayın. Yargılamada sadece fiziki değil, aynı zamanda psikolojik şiddetin de davaya dahil edilmesi çok önemli. Davayı kayıt altına almak, tarafların itirazlarını çürütmek için iyi bir yöntem olabilir.
- **Yazma:** Herkes, Bobby’nin babasının söylediği, “Ezelden beri süregelen mücadeleler var, verilmesi gereken,” sözüyle başlayan kısa bir öykü yazsın. Konu ve üslupta çok yaratıcı ve özgür davranılabilir. En dikkat çeken öyküler varsa okul gazetesinde ya da sınıfın sosyal medya hesaplarında yayımlansın.
- **Fotoğraf çekimi:** Herkes, Daniel’in babasının yaşamı belgeleyen fotoğrafları gibi, yaşamın sıradan anlarını yakalayan fotoğraflar çeksin. Fotoğraflardan, “Alevler Arasında Yaşamlar” adlı bir video film hazırlansın ve varsa online kanalları üzerinden okul genelinde paylaşılsın.
- **Sunum:** Sınıfta gerekli sayıda gruplar oluşturulsun. Her grup; pişmanlık, sevgi, dayanışma, nefret, korku, cesaret temalarından birini üstlensin ve temanın romanda hangi kişiler, olaylar ya da davranışlarla işlendiğini irdelensin. Gruplar kendi içlerinde yaptıkları hazırlığın sonucunu sunum halinde diğerleriyle paylaşsın. Ayrıntılı analizleri soru-cevap yöntemiyle irdelleyin, birlikte tartışın.
- **Yarışma:** Romanın sonunda Bobby’nin yıllar sonra yazar olduğunu anlıyoruz, ancak diğerlerine ne olduğunu bilmiyoruz. Öğrenciler gruplara ayrılınsın ve her grup romandaki karakter özelliklerini ve eğilimlerini değerlendirerek Bobby’nin anne babasının, Daniel’in, Ailsa’nın, Losh ve Yak’ın, Joseph’in, Bayan Bute’nin, Todd’un ve Grace’in 20 yıl sonraki yaşamını hayal etsin. Yaşamlarında ne tür gelişmeler olduğunu yazsın. Ekipler sırayla hayali kurgularını sunsun, savunsun. En çok alkışlanan sunumun kazanacağı yarışmada bakalım hangi gruplar benzer, hangileri sıradışı hayaller üretecek?
- **Proje:** Öğrenciler 5 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup sanki filme çekecekmiş gibi romanı senaryo haline getirmeyi denesin. Gruplar senaryoda hangi karakterlerin, olayların yer alacağına, olayların sıralamasına, çekim mekânlarına, dekor ve kostüme karar versin. Mekân, dekor, kostüm için internette örnek görseller bulunsun. Bilinen oyuncularla kast çalışmasının da yapılabileceği bu senaryo oluşturma çabası, yaratıcılığı en üst düzeye taşıyacaktır.